

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte - Constantin Alerguș,

Judecătorii - Nadejda Toma, Petru Moraru,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Pîslaru Vitalie în numele inculpatului Cojocaru Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui

Cojocaru Serghei Nicolae,

născut la 14 iulie 1990, originar și domiciliat pînă la reținere în r-nul Hîncești, s. Cățeleni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 01 noiembrie 2012 - pînă la 26 martie 2013 (instanța de fond);*
- 2. de la 18 aprilie 2013 - pînă la 29 mai 2013, de la 27 februarie 2014 – pînă la 30 aprilie 2014 (instanța de apel);*
- 3. de la 17 septembrie 2013 - pînă la 24 decembrie 2013, de la 16 ianuarie 2015 – pînă la 18 februarie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 26 martie 2013, procesul penal de învinuire a lui Cojocaru Serghei în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 145 alin.(1) Cod penal a fost încetat, pe motiv că fapta lui constituie o contravenție.

Totodată, Cojocaru Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.78 alin.(2) Cod contravențional, și deoarece a expirat termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu i s-a aplicat sancțiune.

S-a dispus încasarea de la Cojocaru S. în beneficiul lui Pisarencu R. prejudiciul moral în sumă de 5000 lei, iar în partea prejudiciului material

acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța a constatat că Cojocaru Serghei la 02 octombrie 2012, aproximativ la ora 20³⁰, aflîndu-se în s.Cățeleni, r-nul Hîncești, în fața barului „Romanciuc Alexandru”, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul de a-i cauza lui Pisarencu Rodion dureri fizice, i-a aplicat acestuia o lovitură cu capul în față și cu cuțitul în regiunea gîtului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.241/D din 12.10.2012, vătămări corporale neînsemnate sub formă de plagă înțepată a regiunii submandibulară pe stînga.

Instanța de fond a menționat că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin.(1) Cod penal, dar constituie o contravenție prevăzută de art. 78 alin.(2) Cod contravențional, deoarece în acțiunile acestuia lipsește latura subiectivă a infracțiunii - intenția directă, fiind constatat că Cojocaru S. nu a avut intenția de a-l lipsi de viață pe Pisarencu R., ci doar i-a aplicat o lovitură cu capul în față, și, dorind să-l apuce de umăr, l-a atins cu cuțitul, în rezultatul cărui fapt ultimul s-a ales cu vătămări corporale neînsemnate. Prin urmare, din probele prezentate în sprijinul învinuirii, și anume declarațiile părții vătămate, a martorilor Crețu I., Crețu D. și Bunduchi A., raportul de expertiză medico-legală, nu rezultă intenția inculpatului de a-l omorî pe Pisarencu R.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat și partea vătămată Pisarencu R., care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de condamnare a lui Cojocaru S. în baza art. 27, 145 alin.(1) Cod penal la 8 ani închisoare, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de partea vătămată, invocînd că instanța de fond incorect a reîncadrat acțiunile inculpatului în prevederile art. 78 alin.(2) CC, din motiv că au fost acumulate suficiente probe care dovedesc vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate, însă instanța nu le-a apreciat în modul corespunzător. La fel, instanța urma să aprecieze critic declarațiile inculpatului, fiindcă vin în contradicție cu probele enumerate, din care rezultă că între inculpat și victimă au existat relații ostile cu mult timp în urmă pînă la data săvîrșirii infracțiunii, iar inculpatul a avut motiv direct de răzbunare.

- partea vătămată, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri de

condamnare a inculpatului conform învinuirii înaintate, fiindu-i stabilită o pedeapsă reală, cu admiterea integrală a acțiunii civile, deoarece Cojocaru S. a acționat intenționat, dorind să-l omoare, precum și el își dădea seama de acțiunile sale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de procuror și partea vătămată Pisarencu R.

5. Instanța de apel a constatat că instanța de fond, analizând amplu și obiectiv probele examinate în cadrul cercetării judecătorești, corect și motivat a respins probele aduse în acuzarea lui Cojocaru S., constatând că fapta inculpatului nu constituie o infracțiune, dar o contravenție prevăzută de art. 78 alin.(2) Cod contravențional, iar din motiv că a expirat termenul prescripției răspunderii contravenționale acesta nu poate fi supus răspunderii și sancțiunii contravenționale.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că probele din dosar confirmă vinovăția lui Cojocaru S. în săvârșirea infracțiunii incriminate, și anume declarațiile: - părții vătămate, care a relatat că după ce inculpatul l-a întrebat referitor la conflictul pe care l-a avut anterior cu fratele acestuia Victor, l-a amenințat că îl va taia, lovindu-l cu capul în față și cu cuțitul în regiunea gâtului; - ale martorului Crețu I., care a confirmat că în seara cu pricina între inculpat și partea vătămată s-a iscat o ceartă, inculpatul îi reproșa acestuia de ce l-a bătut pe fratele său; - ale martorului Crețu D., care suplimentar a concretizat că primul de la fața locului a fugit partea vătămată, iar din urma lui și inculpatul. Instanța respingând argumentele acuzării nu a reținut relațiile ostile existente anterior între inculpat și victimă, care avea motiv pentru a se răzbuna pe Pisarencu R, în raport cu consecutivitatea aplicării loviturilor de către inculpat.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 decembrie 2013, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a menționat că instanța de apel, judecând apelurile, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de partea acuzării, limitându-se la

o analiză generală a probelor, reținând doar declarațiile inculpatului și a martorilor depuse în ședința de judecată, fără a aprecia toate probele cauzei, inclusiv și cele depuse în cadrul urmăririi penale.

La fel, a conchis că, instanța ajungând la concluzia că în cauză nu a fost dovedită intenția inculpatului la omorul părții vătămate, care se săvârșește numai cu o intenție directă, atunci când făptuitorul își dă seama că atentează la viața altei persoane, prevede că fapta lui conține posibilitatea reală a survenirii morții și dorește ca moartea să se producă, dar sfârșitul letal nu a survenit, urma să verifice care au fost circumstanțele neatingerii scopului de către inculpat, iar în cazul în care instanța de apel nu va constata motivele nominalizate, urmează să verifice dacă în acțiunile acestuia persistă elementele constitutive ale altor norme penale.

8. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014, au fost admise apelurile procurorului și părții vătămate, casată sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Cojocaru Serghei a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin.(1) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis. În rest sentința a fost menținută.

9. Instanța de apel a constatat fapta și circumstanțele comiterii infracțiunii de tentativă de omor, invocate în rechizitoriu și a conchis că instanța de fond neîntemeiat a admis argumentele inculpatului, fără a da o apreciere obiectivă declarațiilor părții vătămate Pisarenco R. care a indicat că a fost lovit cu cuțitul la gât de către inculpat în timp ce discuta cu el, privind conflictul pe care l-a avut Pisarenco R. cu fratele inculpatului Cojocaru V., ajung la concluzia că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art 27, 145 CP, dar constituie o contravenție art. 78 alin.(2) Cod contravențional.

Astfel, instanța a menționat că în speță este demonstrată intenția lui Cojocaru S. privind răzbunarea asupra părții vătămate Pisarenco R. pentru faptul că ultimul l-a lovit pe fratele acestuia anterior, totodată considerând eronat concluzia instanței de fond care a admis integral declarațiile inculpatului menționând că partea vătămată nu avea frică de inculpat, fapt ce nu are absolut nici o tangență cu intenția lui Cojocaru S. de a cauza omorul pătimitului.

La fel, au fost apreciate critic declarațiile inculpatului precum că pînă la prima lovitură cu capul în regiune feței părții vătămăte deja avea cuțitul în mîna pe care îl ținea și dorea să-l arunce ca să nu facă cuiva rău, deoarece pe parcursul cercetării judecătorești acesta a declarat că cuțitul cu care l-a lovit pe victimă, se afla în buzunar și s-a deschis întîmplător, agățîndu-se de haină. Prin urmare s-a constatat că declarațiile inculpatului se combat între ele, mai mult acestea nu sunt confirmate prin alte probe administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată.

Deasemenea instanța a conchis că inculpatul a indicat că cuțitul se afla în buzunar și deoarece a vrut să-l apuce de umăr pe Pisarenco R. din greșeală l-a atins cu cuțitul în regiunea submandibulară, versiune eronată a inculpatului, fiindcă partea vătămăte a declarat că prima lovitură i-a fost aplicată cu capul pentru ca să-l dezorienteze, iar imediat după aceasta a urmat și a doua lovitură cu cuțitul în regiunea submandibulară, adică la gît, fapt ce denotă intenția inculpatului privind cauzarea omorului victimei. Astfel este evident că inculpatul intenționat a depus asemenea declarații, avînd drept scop inducerea instanței în eroare, precum și de a ascunde intenția sa directă de a-l omorî pe Pisarenco R.

Instanța de apel a considerat ca instanța de fond eronat a conchis faptul că nimeni dintre persoanele audiate nu ar fi auzit ca inculpatul să amenințe victima cu moartea și nu a văzut ca el să întrepindă măsuri în vederea realizării acestei intenții, pe cînd ulterior indică că victima a menționat asemenea declarații că în timpul discuției a fost amenințat de inculpat.

Totodată, a menționat că nu poate fi reținută poziția că acțiunile lui Cojocaru S. constituie contravenție, sau în contextul declarațiilor și probelor administrate este evident și sigur intenția inculpatului, care nu a fost dusă pînă la capăt, din motiv că victima a reușit să fugă după ce a fost lovit de inculpat cu cuțitul la gît. Este neîntemeiată și concluzia că lovitura cu capul în față și o lovitură în regiunea submandibulară, consecințele cauzate fiind vătămări corporale neînsemnate, prin urmare dovedesc lipsa în acțiunile lui Cojocaru S. a intenției de a-l lipsi de viață pe pătimitul Pisarenco R. din considerentul că inculpatul a indicat că el fiind în stare de ebrietate nu își dădea seama de acțiunile sale, ulterior lovindu-l cu cuțitul la gît.

Este lipsită de temei și argumentul că lipsește intenția sau, partea vătămăte a declarat că după ce a fost lovit cu cuțitul, a început să fugă, iar

după el fugea și inculpatul.

Astfel, prezența intenției lui Cojocaru S. la survenirea omorului părții vătămate este demonstrată integral inclusiv și prin declarațiile martorilor Crețu I. și Crețu D., care au indicat că au văzut momentul aplicării loviturii, precum și lovitura cu cuțitul.

Referitor la argumentul părții vătămate Pisarenco R. privind încasarea prejudiciului material în sumă de 52901 lei și cel moral de 50000 lei, instanța a menționat că soluția instanței de fond în această latură este absolut legală și întemeiată, deoarece din actele anexate la acțiunile civile înaintate, nu poate fi constatat cu certitudine valoarea concretă a prejudiciului material cauzat, acestea fiind insuficiente pentru determinarea quantumului despăgubirilor materiale suportate de către partea vătămată. Cât privește prejudiciul moral de 5000 lei, care a fost încasat prin sentință, constată că soluția dată este întemeiată, motivată și legală, avînd în vedere că la aprecierea quantumului despăgubirilor morale, urmează a fi apreciate suferințele morale suportate de pătimit, precum și a se ține cont de posibilitatea materială reală a inculpatului.

10. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Pîslaru Vitalie în numele inculpatului Cojocaru S., care invocînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct.(4),5),8),12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei contestate cu remiterea cauzei la rejudecare.

Recurentul a invocat că după casarea hotărîrii de achitare, instanța de apel fără a respecta prevederile art. 415 alin.(2¹) CPP, nu a fost în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare fără audierea învinuitului, martorilor și părții vătămate. Acțiunilor inculpatului li s-a dat o încadrare juridică greșită, mai mult ca atît instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare în situația în care nu au fost întrunite elementele infracțiunii. La fel, au fost violate prevederile art. 321 Cod de procedură penală, precum și alte acțiuni procedurale necesare la citirea părților în proces.

11. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Pîslaru V. în numele inculpatului, menționînd că recursul nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute la art. 430 pct.5) Cod de procedură penală, prin care autorul trebuie să invoce concret unul din temeiurile prevăzute la art. 427 CPP, însă nu a argumentat ilegalitatea hotărîrii cu indicarea problemelor de drept, din care motiv solicită

respingerea recursului ordinar declarat.

12. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 30 aprilie 2014, în prezența participanților la proces, acuzatorului de stat, părții vătămate Pisarenco R., inculpatului Cojocar S. și avocatului acestuia Istrate I., aceștia fiind anunțați că pronunțarea integrală a deciziei motivate va avea loc la 28 mai 2014, ora 14⁰⁰, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.216-220, vol.I).

Decizia motivată a fost pronunțată la 28 mai 2014, iar termenul de declarare a recursului conform art. 231 alin (3) Cod de procedură penală, a început să decurgă *din 29 mai 2014* și s-a încheiat *la 30 iunie 2014*. Astfel, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014, care se contestă a fost pronunțată integral la 28 mai 2014, iar recursul ordinar declarat de avocatul Pîslaru Vitalie în numele inculpatului Cojocar S. a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 29 decembrie 2014 (f.d.3-4, vol.II), prin urmare, a fost declarat peste termenul de 30 de zile stabilit de lege.

În conformitate cu prevederile art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare Colegiul penal conchide că, recursul ordinar declarat de avocatul Pîslaru V. în numele inculpatului Cojocaru S. este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

13. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Pîslaru Vitalie în numele inculpatului Cojocaru Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui *Cojocaru Serghei Nicolae*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 18 februarie 2015.

Președinte

Constantin Alerguș

Judecătorii

Nadejda Toma

Petru Moraru